

Говор замјеника предсједавајућег Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Слободана Шарабе на конференцији "Регионална сарадња и пружање помоћи у кризним ситуацијама и природним катастрофама - проблеми и перспективе", у оквиру сесије „Улога парламената и парламентарних комисија у области унапређења законодавног оквира и регионалне сарадње“

Требиње, 18. април 2008.

"Даме и господо,

Поздрављам Вас у име Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ и у своје лично име.

Са посебним задовољством желим упознати учеснике данашњег скупа са активностима Заједничке комисије за одбрану и безбједност у овој врло значајној области : „Регионална сарадња и пружање помоћи у кризним ситуацијама и природним катастрофама - проблеми и перспективе“

Посебно вас све поздрављам у мом родном граду.

Одржавање конференције у Требињу има посебну симболику јер је то тзв. „Тронеђа“ између наших сусједних земаља.

Регионална сарадња нема алтернативу и ми требамо договарати како ићи даље и како гледати у будућност.

Улога парламената и парламентарних комисија и одбора је ту врло јасна и овдје смо да размјенимо искуства и да сагледамо како законодавна власт може утицати на процесе који су све више у фокусу, како наших грађана тако и свих оних који се баве пружањем помоћи у кризним ситуацијама и током природних катастрофа.

Узимајући у обзир сличне географске карактеристике и ниво индустријског, економског и демографског развоја, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска и

Србија суочавају се са сличним пријетњама природних катастрофа, изазваних људским дјеловањем, и технолошких катастрофа, као што су: поплаве, пожари, земљотреси, итд. Свјесни смо и чињенице да за катастрофе не постоје границе, што значи да земље треба да удруже своје ресурсе и почну много интензивнију сарадњу за спречавање катастрофа, на властиту иницијативу, али и уз подршку међународне заједнице.

Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска и Србија су сусједне земље, чије границе карактеризирају заједничке особине (рељеф, вегетација, метеоролошки фактори). Ова сличност посебно је уочљива у пограничним областима гдје су карактеристике територије погодне за ширење јаких пожара и прелаз из једне земље у другу.

У току љетног периода, хиљаде хектара шуме и обрадиве земље изгори на овим нашим просторима, узрокујући огромне штете на инфраструктури, у економији и туризму.

Искуства из протеклих година показала су потребу сарадње између Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије и шире како би се боље припремиле у борби против пожара.

Успјешна реализација ових иницијатива и активности захтијева висок степен политичког ангажмана наших земаља и међународне заједнице.

Свјесни смо да сама Конференција не може дати одговоре на сва питања, али ми представници Парламентарне скупштине БиХ желимо да се озбиљно разговара о:

- спремности и превенцији у спречавању катастрофа, посебно у региону који живи од туризма и пољопривреде. То нам је стратешко опредјељење и уочљиво је да уз координирано дјеловање, боље процедуре, бољу сарадњу и институционалну рјешеност и одлучност да се организујемо, ствари могу бити далеко боље. Опћине Требиње, Дубровник, Херцег Нови, Равно имају јединствен интерес. Тај интерес морамо каналисати кроз институције и јасно дефинисане циљеве међудржавне сурадње у којима не смије бити непознаница и оклијевања.

- Желимо да се на терену непосредно сретну цивили и војници, ватрогасци, гранични полицајци и одговорни људи локалних заједница те да сагледамо проблеме у цивилно-војној координацији и планирању у кризним ситуацијама. Ми као парламентарна комисија смо у протекле три године обишли 1551 километар државне границе са циљем да сагледамо стварно стање на граници. У истом том периоду успјели смо у парламентарној процедури ријешити бројна питања и подржати истинска настојања одговорних на граници да стање и услови рада буду бољи. Међутим, проблеми које нисмо успјели ријешити су регионалног карактера и ми током конференције у Требињу желимо дати подршку онима који имају добре намјере да сарађују.
- Током Конференције желимо дати допринос јачању добросусједских односа и стабилности у региону кроз размјену информација и кроз презентацију најбоље праксе у области кризног менаџмента.
- Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ жели заједно са организаторима и гостима конференције охрабрити и подржати како босанскохерцеговачке институције тако и представнике региона на развој, усвајање и јачање легислативе која уређује област кризног менаџмента која је у складу са заједничком праксом и смјерницама које подразумевају усвајање међународних стандарда.
- Желимо поново актуелизовати реализацију пројеката заједничких противпожарних и ватрогасних јединица, које би у вријеме када су учестали пожари, били у прилици ефикасно реаговати.
- Организатори конференције желе охрабрити, али и обавезати одговорне за цивилно планирање у случају криза на ефикасније реализовање билатералних и мултилатералних програма.
- Изградња цивилних капацитета за одговор на катастрофе. То претпоставља претходно планирање међусобне подршке те растућу ефикасност за војном помоћи у операцијама спашавања.

Ми овом регионалном конференцијом желимо промовисати сарадњу, неопходну координацију и позвати оне институције и организације којим је то посао да развијају потребну интероперабилност и стандардно-оперативне процедуре. То подразумјева, прије свега, отклањање било каквих дилема око питања као што су преласци државних граница у случају пожара.

Све ово о чему сам говорио тражи индивидуални и регионални приступ институција и организација које су позване као учесници конференције. То подразумјева сарадњу и цивилног и војног сектора, редовну размјену информација, размјену најбоље праксе, појачану сурадњу на експертном нивоу, унапређење законског оквира и достизање добро знаних стандарда.

За Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине и Заједничку комисију за одбрану и безбједност ово је велики изазов. Желимо у тзв. „парламентарну дипломатију“ унијети један сасвим нови приступ.

Позвали смо стручњаке, министре, генерале и оне који непосредно на терену рјешавају ствари. Соучили смо их у намјери да будемо спремнији пред наредно лјето и туристичку сезону. У својој намјери дугујемо велику захвалност свима који су дошли у Требиње, а и онма који су свесрдно помогли да се Конференција организира.

Други врло битан аспект о коме желим речи пар ријечи је регионална парламентарна сарадња.

То је доста широка област. Ја ћу о парламентарној сурадњи у региону говорити највише кроз активност Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ.

О томе имам пуно тога речи јер постигнути резултати у раду ми дају право за то. Наиме, конкретне и планске активности које већ четири године дају добре резултате су илустративне, препознатљиве и суштински су афирмисале парламентарну сарадњу у једној врло битној области, области одбране и безбједности.

Бројне су конференције, билатерални и мултилатерални сусрети учинили парламентарну сурадњу у региону успјешном. Тиме је промовисан један потпуно нови начин комуникације међу парламентима и парламенстрцима.

Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ је парламентарну сарадњу у региону осмишљавала својим годишњим плановима рада који су резултирали бројним билателарним контактима, бројним учешћем у раду семинара и радионица, размјеном искустава и учешћем у популарним радионицама о наученим лекцијама у области одбране и безбједности.

У реализирању годишњих програма парламентарне сарадње у региону безрезервну подршку, како програмску и партнерску тако и материјалну, су нам пружиле бројне међународне организације и институције гдје посебно желим истачи Одјел за сигурносну сарадњу Мисије ОСЦЕ у БиХ, Женевски DCAF и НАТО Штаб.

Сарадња са сусједним земљама нам је приоритет. Тако смо и у прошлом и садашњем мандату своје прве посјете и размјену искуства почели са нашим сусједима. То је природно и за нас ту нема дилема. Дух сарадње и међусобног разумјевања се пренио и на друга парламентарна тијела и комисије јер наши дводневни радни програми су учинили да смо скоро цијелу структуру парламената, земаља које смо обишли, били у прилици упознати.

У регионалној парламентарној сарадњи настојимо:

- унаприједити комуникацију између парламената,
- хармонизовати стандарде у пословима и активностима демократског надзора,
- охрабрити оне који постижу добре резултате и доприносе да простор југоисточне Еуропе буде сигуран,
- настојимо помоћи једни другим у побољшању легислативе у области која третира парламентарни надзор сектора одбране и безбједности,
- унаприједити међусобну сарадњу која има за циљ отклањати уочене слабости у раду парламентарних комисија, посебно када је у питању рад на терену гдје Заједничка комисија за одбрану и безбједност има веома добре резултате.
- успоставити регионалну мрежу сарадње парламентарних комисија што се показало веома

- ефикасним проз реализирање Програма едукације и сарадње парламентарних савјетника
- земаља југоисточне Еуропе који реализује DCAF.

Наша искуства у раду са представницима Министарства одбране БиХ, Оружаних снага БиХ, Граничне полиције и других полицијских агенција из састава Министарства сигурности су постала примјер за регион тако да смо у прилици да своја искуства презентирамо земљама у региону и шире.

Овог момента парламентарну сарадњу у региону карактерише:

- интензиван дијалог сусједних земаља, представника парламената и парламентарних тијела,
- интензиван дијалог парламентарних тијела са представницима међународне заједнице у региону,
- расправа о пријему земаља региона у НАТО и ЕУ. Скоро смо ми парламентарци били у прилици о врло значајним проблемима за регион разговарати у Цетињу, Скопју и Будви
- потребно је појачати и интензивирати билатерални дијалог,
- потребно је ићи у пуну имплементацију потписаних споразума са НАТО и Еуропском унијом,
- реализовати дефинисане циљеве кроз Програм Партнерство за мир, Споразум о стабилизацији и придруживању са ЕУ, припреме и усклађивање легислативе и изградња институција које ће имати јасан одговор пред новим изазовима,
- потребно је мобилисати постојеће ресурсе и перманентно сарађивати у коначном прелажењу потребног прага који ће наш регион одвести у интеграције које нам свима заједно гарантирају бољу будућност.
- потребно је дефинисати регионалне изазове, потенцијалне изазове и ризике у региону југоисточне Еуропе.

Ми, овдје присутни, за то имамо снагу и могућности и истрајмо у dobrим намјерама које су карактерисале дводневни рад наше конференције". (крај)